



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 15/2011-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť advokáta JUDr. M. P., B., zastúpeného advokátkou JUDr. M. T., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 od. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cbs 70/2003 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť JUDr. M. P. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. októbra 2010 doručená sťažnosť advokáta JUDr. M. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 od. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cbs 70/2003.

*2. Sťažovateľ v sťažnosti v podstatnom uviedol, že „... Súdne konanie bolo začaté... dňa 15. 01. 2003... Navrhovateľ sa podanou žalobou domáha súdnej ochrany pred nekalou súťažou zo strany odporcu, konkr. ochrany pred klamlivou reklamou ako aj zaplataenia primeraného zadosťučinenia vo výške pôvodne 100.000,- Sk, t. j. 3319,39 €...*

*Na základe žalobného návrhu navrhovateľa zo dňa 15. 01. 2003 vydal konajúci KS BA vo veci dňa 24. 7. 2003 platobný rozkaz č. k. 2Cb 1/03-23, voči ktorému podal odporca listom zo dňa 11. 8. 2003 odpor...*

*Z dôvodu dlhodobej nečinnosti súdu navrhovateľ v roku 2005 adresoval súdu dve urgencie - Žiadosti o pokračovanie v konaní, a to listami zo dňa 5. 10. 2005 a 28. 6. 2005...*

*Pojednávanie zo dňa 12. 1. 2006, bolo odročené bez prejednaní veci ako aj otvorenia pojednávania vo veci samej, z dôvodu dosiahnutia prípadnej mimosúdnej dohody medzi účastníkmi konania. Nový termín pojednávania bol vytýčený na 23. 02. 2006.*

*Na pojednávaniach dňa 23. 02. 2006, 18. 5. 2006, 13. 6. 2006, došlo k prejednaniu veci ako takej, pričom KS BA ako súd prvého stupňa na pojednávani dňa 22. 6. 2006 vyhlásil po prvýkrát rozsudok tak, že žalobný návrh v celom rozsahu zamietol...*

*Odvolanie navrhovateľa bolo prejednané NS SR pod č. k. 6 Obo 302/2006 na pojednávani dňa 20. 03. 2008, ktorý napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu prvýkrát vrátil na ďalšie konanie...*

*KS BA po prvom zrušujúcom uznesení NS SR vytýčil vo veci pojednávanie na termín 13. 11. 2008, kde vo veci opätovne rozhodol...*

*Na základe odvolania navrhovateľa NS SR v odvolacom konaní vedenom pod č. k. 6 Obo 25/2009, bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvého stupňa uznesením zo dňa 22. 6. 2009 po druhýkrát zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie...*

*Na pojednávani dňa 25. 2. 2010 KS BA opätovne vo veci rozhodol, a to rozsudkom č. k. 10 Cbs 70/2003-169...*

*O podanom odvolaní navrhovateľa rozhodol po tretíkrát svojim uznesením č. k. 5 Obo/63/2010 zo dňa 23. 6. 2010 Najvyšší súd SR, ktorý napadnutý v poradí tretí rozsudok KS BA zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie...*

*Po doručení v poradí tretieho zrušujúceho uznesenia NS SR, č. k. 5 Obo/63/2010 zo dňa 23. 6. 2010, Krajský súd v Bratislave vo veci opätovne vytýčil pojednávanie na termín dňa 11. 11. 2010, ktoré sa konalo až po podaní ústavnej sťažnosti (zo dňa 7. 10. 2010) a vytýčil samostatný termín na vyhlásenie rozsudku dňa 25. 11. 2010...*

*Navrhovateľ podal dňa 8. 12. 2010 voči v poradí štvrtému rozsudku KS BA odvolanie voči zamietajúcej časti rozsudku ako aj voči trovám konania, a to z dôvodov...“.*

3. Sťažovateľ je toho názoru, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov „*dvoma spôsobmi:*

*- úplnou nečinnosťou súdu v období troch rokov, a to v čase od podania žalobného návrhu, t. j. od 15. 1. 2003 do vytýčenia prvého pojednávania 12. 01. 2006*

*- a neefektívnou a nesústredenou nečinnosťou súdu v čase od vytýčenia prvého riadneho pojednávania dňa 12.01.2006 až do dnešného dňa...“.*

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

*„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cbs 70/2003 porušené bolo.*

*2. Krajskému súdu v Bratislave prikazuje, aby v konaní vedenom pod 10 Cbs 70/2003 konal bez zbytočných prieťahov.*

*3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.300 €, ktoré je Krajský súd Bratislava povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet...*

*4. Sťažovateľovi priznáva úhradu trov konania v sume 303,31 €, ktoré je Okresný súd Bratislava I. povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. M. T. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...“*

## II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

7. Ústavný súd so zreteľom na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde v danej veci predbežne skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to vyzval sťažovateľa listom z 26. októbra 2010, aby preukázal využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mali právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažnosti a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) platného do 31. marca 2005 a od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“).

8. Sťažovateľ reagoval na výzvu ústavného súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu listom z 2. novembra 2010, avšak ústavnému súdu nepredložil využitie právneho prostriedku. Tento svoj postup odôvodnil takto:

*«... Sťažovateľ nepodal vo veci súdneho konania vedeného na Krajskom súde Bratislava sťažnosť pre nečinnosť predsedovi súdu postupom podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch... Dôvodom nepodania sťažnosti... bola skutočnosť, že predmetom sťažnosti je nečinnosť spočívajúca v neefektívnej a nesústredenej činnosti súdu, kedy Krajský súd navonok koná v súlade s bežnými lehotami, avšak jeho činnosť nesmeruje k riadnemu prejednaniu veci a vydaniu konečného právoplatného rozhodnutia.*

*Prípadná sťažnosť k samotnej „nečinnosti“ by bola vzhľadom na skutkový stav prípadu bezpredmetná, keďže predmetom sťažnosti je najmä neefektívna prípadne nesústredená činnosť súdu.»*

9. V prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje preukázanie využitia právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov platného do 31. marca 2005 a od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona o súdoch.

10. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré mal k dispozícii podľa zákona o štátnej správe súdov, resp. podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

11. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti...“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky...“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých sú oprávnení podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

12. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

13. Sťažovateľ v prerokúvanej veci nespĺnil požiadavku namietania priet'ahov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov ani nepreukázal, že ju nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom... má za následok nesplnenie sťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv.“ (III. ÚS 44/03).

14. Keďže ústavný súd z obsahu sťažnosti ani z odpovede na výzvu z 2 . novembra 2010 nezistil, že by sťažovateľ podal predsedovi krajského súdu sťažnosť na priet'ahy v predmetnom konaní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a ani z obsahu sťažnosti, z jej príloh a vyjadrenia právnej zástupkyne sťažovateľa nevyplýva, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

15. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa jednotlivými nárokmi uplatňovanými v sťažnosti už nezaoberal.

16. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2011

